گزارش ۲

هادی غلامحسینی

سازمان برنامه و بودجه اتاق رویارویی با خزانه‌داری امریکا و تحریم را به پا کند

بودجه‌ریزی عملیاتی اولین گام برای تقابل با تحریم

در میان مجموعه‌های دولتی سازمان برنامه و بودجه به همراه مجموعه‌های تابعه و مشتقاتش تشابه بیشتری به وزارت خزانه‌داری امریکا در حوزه کارکرد و وظایف و ساختار دارد از این رو با توجه به اتاق جنگی که در وزارت خزانه‌داری امریکا علیه ایران به راه افتاده‌است، انتظار می‌رود سازمان برنامه و بودجه کشوری که در دولت‌های مختلف متهم به سیاسی کاری در هدایت و تخصیص منابع بودجه‌ای و غیر بودجه‌ای به استان‌های خاصی است، برنامه و استراتژی برای جنگ اقتصادی و تحریم‌های ناعادلانه امریکا طراحی کند.

به گزارش «جوان»، گاهی این نقد مطرح می‌شود که در دولت‌های مختلف، سازمان برنامه و بودجه کشوری به سازمان برنامه و بودجه استانی تبدیل می‌شود و هر یک از سازمان‌های برنامه و بودجه استان‌ها که ضریب نفوذ خود را سازمان برنامه‌وبودجه کل کشور بیشتر کرده و مرکز تصمیم‌گیری و تخصیص منابع بودجه‌ای و غیربودجه‌ای را در اختیار می‌گیرند، منابع کشور را به سمت و سوی استان‌های مدنظر خود گسیل می‌دهند.

در این بین، بنا به تحلیل برخی از اساتید اقتصاد تکرر این اتفاق در سازمان برنامه و بودجه کشوری موجب شده‌است که کشور در حوزه‌های مختلف مورد آسیب‌های جدی قرار بگیرد که وجود بیش از ۶۰۰هزار میلیارد تومان پروژه نیمه‌کاره و بدهی‌های بیش از ۶۰۰هزار میلیارد تومانی مجموعه دولت و شرکت‌های دولتی و خالی شدن برخی از مناطق جغرافیایی از سکونت تنها بخشی از اشکال در مغز اقتصاد دولتی و نفتی ایران یعنی سازمان برنامه و بودجه کشوری است.

در شرایطی امریکا وزارت خزانه‌داری خود را به مرکز هدایت جنگ اقتصادی علیه ایران تبدیل شده‌است که به نظر می‌رسد «سازمان برنامه و بودجه کشوری» در ایران نیز باید برای تقابل برای حملات اقتصادی امریکا آمادگی داشته باشد و اتاقی به این منظور ایجاد کند، هر چند که کارشناسان و اساتید علم اقتصاد سازمان برنامه و بودجه کشوری را گاهی مجموعه‌ای سیاست‌زده عنوان می‌کنند که به تخصیص نامتوازن منابع بودجه عمومی و شرکت‌های دولتی و بانک ها، صندوق‌های بازنشستگی، بیمه‌ها و بازار سرمایه، صندوق توسعه ملی به مناطق جغرافیایی و استان‌ها در کشور انجامیده است.

■ **آشنایی با وزارت خزانه‌داری امریکا**

وزارت خزانه‌داری امریکا (U.S.Department of the Treasury) یکی از نهادهای اجرایی دولت امریکاست که برای تضمین امنیت مالی این کشور در سال ۱۷۸۹ تأسیس شده‌است. این وزارتخانه امور مالیه دولت فدرال امریکا را از طریق جمع‌آوری مالیات‌ها، پرداخت هزینه‌ها، مدیریت امور پولی همچون انتشار اوراق قرضه، سکه و اسکناس و مدیریت حساب‌های بانکی دولت و بدهی‌های عمومی را بر عهده دارد. همچنین مسئولیت کارکرد و حفاظت از سامانه‌های مختلف لازم برای زیر ساخت‌های مالی امریکا و نیز مشاوره دادن به رئیس‌جمهور در باره مسائل مالی و اقتصادی بر عهده این وزارتخانه قرار دارد.

سازمان برنامه و بودجه کشوری در تقابل با تحریم‌های ناعادلانه و ظالمانه امریکا علیه اقتصاد ایران باید نقش اساسی را ایفا کند، اما این امر مستلزم آن است که ببینیم سازمان مذکور که زیر نظر مستقیم رئیس‌جمهور است و رئیسش معاون رئیس‌جمهور می‌باشد، به همراه مشتقات و مجموعه‌های تابعه‌اش همچون مرکز آمار ایران، سازمان نقشه‌برداری کشور، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری، دبیرخانه هیئت امنای صندوق توسعه ملی، شورای اقتصاد، شورای عالی آمار، شورایعالی نقشه‌برداری، شورایعالی آمایش سرزمین و سازمان برنامه و بودجه در ۳۱ استان کشور چقدر در ریل منطقی و علمی و کارشناسی حرکت می‌کنند و توانایی‌اش در تقابل با اقدامات تحریمی امریکا چقدر است.

■ **آسیب‌هایی که دستپخت سازمان برنامه و بودجه است**

صرف‌نظر از اینکه برخی از کارشناسان علم سیاست بودجه‌ریزی‌های غیر عملیاتی در سازمان برنامه و بودجه را در انحرافات حوزه سیاست مؤثر می‌دانند، به اعتقاد کارشناسان اقتصادی، تکرر بودجه‌نویسی‌های غیرعملیاتی و نامشخص‌بودن هزینه تمام شده کار در دستگاه‌ها و بودجه‌های جاری فوق‌العاده بالا در بخش دولت، نوسان‌های ارزی ناشی از بودجه‌ریزی غلط و افزایش بهای ارز با هدف تأمین منابع، وجود بیش از ۶۰۰هزار میلیارد تومان پروژه نیمه‌کاره، جهش کسری بودجه و بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی به بیش از ۶۰۰هزار میلیارد تومان و تضعیف پیوسته پول ملی و تولید تورم، در نظر نگرفتن مقوله آمایش سرزمین در تأسیس بنگاه‌های اقتصادی در استان ها، توزیع نامناب ثروت ومنابع مالی و غیر مالی در میان استان‌ها که منجر به مهاجرت و خروج بسیاری از مردم از استان‌ها و خالی‌شدن برخی از مناطق جغرافیایی ایران از سپر انسانی و برقراری امنیت و انتقال اطلاعات شده‌است و موارد کلان و قابل‌ملاحظه‌ای از این دست ضعف سازمان برنامه و بودجه کشور را به منصه ظهور می‌رساند.

■ **سازمان برنامه و بودجه، کشوری عمل کند**

در این بین به اعتقاد کارشناسان اقتصادی، وقت آن رسیده‌است که حداقل درشرایط کنونی که امریکا در حوزه اقتصاد و تحریم تیغ را از رو برای اقتصاد ایران کشیده‌است، انقلابی در سازمان برنامه و بودجه کشوری رخ دهد که ایجاد تحول در این سازمان عریض و طویل مهم می‌تواند به انقلاب در حوزه اقتصاد بینجامد منتها ایجاد تحول مستلزم آن است که این مجموعه و تمامی مجموعه‌های تابعه و استانی‌اش اقدام به شفافیت به اولی درجه ممکن بکند؛ چراکه هنوز در کشور خیلی‌ها اصلاً نمی‌دانند نقش و وظیفه و مأموریت سازمان مهمی با عنوان برنامه و بودجه کشوری در اقتصاد و سیاست و در کل کشورداری و حکومت‌داری چیست ؟

ریشه‌های شکل‌گیری سازمان برنامه و بودجه فعلی به سال ۱۳۱۶ باز می‌گردد، به منظور هماهنگ کردن فعالیت‌های عمرانی و لزوم تهیه برنامه‌هایی برای رشد اقتصادی و اجتماعی کشور در سال ۱۳۱۶ هجری شمسی شورای اقتصادی تشکیل شد. در ۱۷ فروردین سال ۱۳۲۵ به موجب تصویبنامه هیئت وزیران هیئتی به نام هیئت تهیه نقشه اصلاحی و عمرانی کشور تشکیل شد. هیئت دولت پس از دریافت گزارشات ارائه شده از سوی این هیئت در مرداد ماه سال ۱۳۲۵ تصویب کرد؛ برای رسیدگی به برنامه‌های ارائه شده از سوی وزارتخانه‌ها، هیئت جدیدی به نام هیئت عالی برنامه تشکیل شود.

تغییر و تحولات در مجموعه‌ای با موضوع برنامه و مالیه و تأمین و تخصیص منابع برای توسعه ادامه داشت تا اینکه در دولت یازدهم شورایعالی اداری در یکصد و شصت و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۳/۹/۱۲ به منظور ایجاد وحدت مدیریت و انسجام و یکپارچه‌سازی ساختار سازمانی لازم در اجرای اصول ۱۲۶و ۱۲۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی با احیا و تشکیل سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و استان‌ها موافقت کرد. متعاقباً این شورا در یکصد و هفتاد و ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۵/۲ با توجه به اختیارات اصل ۱۲۶ قانون اساسی، به منظور سازماندهی و انسجام بخشی به مأموریت‌ها و وظایف مربوط به حوزه‌های امور اداری و استخدامی و برنامه و بودجه تصویب کرد: وظایف رئیس‌جمهور در امور برنامه و بودجه در قالب سازمان برنامه و بودجه کشور توسط «معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور» اداره شود.

گزارش یک

فارین پالیسی: تلگرام دلار را بالا نگه داشته است

تلگرام به روحانی برای رئیس‌جمهور شدن کمک کرد اما حالا علیه او شده است

بااینکه رئیس‌جمهور امریکا بسیار تلاش کرد تا تحریم‌های اقتصادی را یک ابزار برای زمینگیر کردن آنی اقتصاد ایران معرفی کند به گواه وضعیت فعلی اقتصاد و همچنین مشاهدات رسانه‌های بیگانه و حتی خود دشمنان وضعیت آن گونه نبود که رئیس جمهور امریکا و کابینه‌اش ترسیم کرده‌بودند، البته هر چند نشانه‌های خروج اقتصاد ایران از تک‌محصولی بودن هویدا شده‌است، اما کتمان نمی‌شود که مردم نسبت به گرانی‌های اخیر انتقاداتی دارند که به شرط تقویت تولید و نظارت این نیز قابل برطرف‌شدن است.

به گزارش «جوان»، رئیس‌جمهور امریکا به همراه دستگاه سیاست خارجه و وزارت خزانه‌داری‌اش از آغاز تحریم‌ها علیه ایران یک غول به تمام معنی ساخته‌بودند تا جایی که این تصور ایجاد شده بود، اولین روز تحریم روز زمینگیر شدن اقتصاد ایران است حال روزها از تحریم می‌گذرد و اقتصاد و بازارها در کنار تحریم‌های اعمالی مسیر خود را طی می‌کند و به نظر می‌رسد مردم ایران به دلیل آنکه ۴۰ سال در تحریم‌های ظالمانه غربی‌ها قرار دارند که شدیدترین آنها مربوط به دهه ۹۰ بود حداقل در حوزه روانی تحریم‌ها ایزوله شده‌اند.

■ **ابزاری به نام تلگرام**

با این وجود، تلاش‌های دشمن برای شکست ایران در جنگ اقتصادی دچار یک تغییر بزرگ شده‌است و استفاده از ابزارهای نوین مانند تلگرام در دستور کار قرار گرفته‌است. فارین پالیسی در گزارشی ویژه به این موضوع پرداخته و نوشته‌است: «ممکن است تلگرام در نهایت منجر به سقوط روحانی شود. این نرم‌افزار در مرکز مسئله سقوط بهای پول ملی ایران قرار دارد و نقش مهمی در افزایش غیرطبیعی قیمت دلار در ایران داشته است.

معامله‌گران مالی حرفه‌ای ایران از تلگرام به‌طور فزاینده‌ای برای بهره‌برداری از عدم شفافیت بازار سیاه استفاده می‌کنند تا سود خود را به بهای زیان مشتریان ایرانی و همچنین نارضایتی دولت ایران افزایش دهند. این نرم‌افزار به‌عنوان یکی از شبکه‌های اجتماعی یا پیام‌رسان و به طور خاص، با استفاده از اخباری که در «کانال»های آن منتشر می‌شود و اجازه می‌دهد اطلاعات به دست هرکسی که عضو آن کانال شده برسد، تبدیل به یکی از منابع قابل‌اطمینان اخبار برای ایرانیان شده و جای رسانه‌های دولتی و حتی روزنامه‌های مستقل را گرفته‌است.

هنگامی که اوایل سال جاری، ریال وارد مسیر شوم خود شد، معامله گران ارز شروع به ایجاد صدها کانال در تلگرام کردندو بلافاصله هرگونه تغییراتی را در قیمت دلار اعلام نمودند و بازارها و مشاوره تجاری بیشتری را برای روزهای آینده ارائه دادند. ایرانیان به شکلی وسیع به این کانال‌ها پیوسته‌اند ـ بعضی کانال‌ها بیش از ۲میلیون عضو دارد ـ که خودشان تبدیل به نیرویی می‌شوند که می‌توانند بر نرخ ارز تأثیرگذار باشند.

اما اینکه ریال غالباً ارزان‌تر از آن چیزی که باید باشد، ارزش‌گذاری می‌شود، نتیجه حدس و گمان و پیش‌بینی است؛ از جمله اثرات روحی تبلیغات، چه از دولت ایالات‌متحده و چه از سوی کانال‌های تلگرام در ایران. مقامات ایرانی مدت‌زمان کوتاهی است که این موضوع را درک کرده‌اند؛ اما تاکنون، هنوز هم مداوم اطلاعاتی که به همان اندازه اخبار جعلی تولیدشده توسط دشمنان مؤثر است، در ایران بازنشر می‌شود.

دولت ایران هرگونه اقدامی را که می‌تواند صورت می‌دهد تا ارزش ریال را تضمین کند. بر اساس تحلیل‌های تعدادی از اقتصاددانان ایران، مبانی اقتصادی نشان می‌دهند که دلار باید حدود ۸ تا ۹ هزار تومان ارزش‌گذاری و معامله شود. این نرخ همان نرخی است که سیستم رسمی مبادله ارز خارجی آنلاین NIMA - که معامله گران ارز و همچنین عمده صادرکنندگان و واردکنندگان، معاملات کلان انجام می‌دهند - تمایل به ارزش‌گذاری ریال در آن سطح دارد. اخیراً سیاست بانک مرکزی محدودکردن استفاده از کارت‌های اعتباری ریالی است که معامله‌گران ارز از آنها برای خرید مبالغ بزرگ دلار استفاده می‌کنند. هنگامی که اوایل سال جاری، ریال وارد مسیر شوم خود شد، معامله‌گران ارز شروع به ایجاد صدها کانال در تلگرام کردند و بلافاصله هرگونه تغییراتی را در قیمت دلار اعلام کردند و بازارها و مشاوره تجاری بیشتری را برای روزهای آینده ارائه دادند. ایرانیان به شکلی وسیع به این کانال‌ها پیوسته‌اند ـ بعضی کانال‌ها بیش از دو میلیون عضو دارند ـ که خودشان تبدیل به یک نیرویی می‌شوند که می‌توانند بر نرخ ارز تأثیرگذار باشند.»

■ **سقوط ۶۰۰ تومانی قیمت دلار و یورو**

حوزه ارز یکی از بخش‌هایی بود که طی ماه‌های اخیر تلاطم قابل‌ملاحظه‌ای را تجربه کرد، اما این روزها به‌رغم آنکه تحریم‌های امریکا علیه ایران اعمال شده‌است، روزهای آرامی را سپری می‌کند، به‌طوری که نرخ دلار که سقف ۲۰ هزار تومان را نیز در مقطعی زد، هم اکنون در بازار در کانال ۱۲هزار تومان معامله می‌شود تنها در اواخر هفته اخیر قیمت دلار در حدود ۶۰۰تا ۸۰۰ تومان کاهش داشت و به محدوده ۱۲هزار و ۱۰۰ تومان رسید. همچنین هر یورو که در اوایل هفته گذشته ۱۵هزار تومان فروخته می‌شد، اواخر هفته به بین ۱۳ هزار و ۷۷۵ تومان نزول کرد.

■ **موقعیت خاص ایران از نظر جغرافیایی**

واقعیت آن است که از نظر جغرافیایی اقتصاد ایران موقعیت خاصی در دنیا و منطقه خاورمیانه دارد و شرکای تجاری ایران بسیار متعدد و متنوع می‌باشند به طوری که با عقب‌نشینی تعدادی از شرکت‌های خارجی از بازار ایران اینگونه نیست که جایگزین در پوشش‌های مختلف وجود نداشته باشد، در عین حال دنیای کنونی دنیایی نیست که به سادگی بتوان اقتصادی همچون ایران را که مزیت‌های متعدد و متنوع و ارزش افزوده‌های قابل ملاحظه برای پیشرفت دارد، تحریم کرد.

■ **اقتصاد ایران دیگر تک‌محصولی نیست**

گفتنی است که اقتصاد ایران اگر چه تک‌محصولی معرفی می‌شود، اما واقعیت این است که رشته‌ها و حوزه‌ها و بخش‌های مختلف دیگری در اقتصاد وجود دارد که نمی‌توان همچون گذشته اقتصاد ایران را تک‌محصولی نامید، در عین حال وابستگی ایران به بازارهای جهانی آنقدری نیست که بتوان با یک تحریم آن را زمینگیر کرد، از سوی دیگر، اگر تحریم‌های نفتی و مالی محدودیت شدیدی هم برای ایران ایجاد کند، مزایای جدید و فرصت‌های جدیدی را نیز برای کشور ایجاد می‌کند؛ چراکه وابستگی بودجه کشور به نفت از دیرباز مزمت شده‌است از سوی دیگر طی ۴۰ سال گذشته به موازات تحریم‌ها دانشگاه‌های ایران به تربیت دانشجویانی در رشته‌ها و شاخه‌های اقتصادی تربیت کرده‌است که همچون گذشته با خروج اشخاص حقیقی و حقوقی از بازار ایران مشکل جدی برای اقتصاد پیش نخواهد آمد.

■ **مشاهدات بی‌بی‌سی از بازار**

همچنین «جیمز لاندیل» خبرنگار سرویس جهانی شبکه «بی‌بی‌سی» در گزارشی درباره سفر به ایران و نظر مردم این کشور درباره تحریم‌های امریکا تصریح کرد، ایرانی‌ها آنقدرها هم درباره تحریم‌ها نگران نیستند.

خبرنگار ارشد مسائل دیپلماتیک سرویس جهانی شبکه «بی‌بی‌سی» با سفر به ایران و حضور در بازار بزرگ تهران، نظر مردم این کشور را درباره تحریم‌های امریکا علیه ایران را جویا شده‌است.

با نگاهی به گزارش ویدئویی «جیمز لاندیل» برای این شبکه غربی یک موضوع به روشنی قابل رؤیت است و آن، تأکید مردم ایران بر ایستادگی در برابر تحریم‌ها و خونسردی توأم با توانمندی آنها در برابر فشارهای امریکا است.

یک مرد میانسال ایرانی به خبرنگار ارشد بی‌بی‌سی گفت: «ما برای بیش از ۳۵ سال است که مورد تحریم قرار گرفته‌ایم».

یک ایرانی دیگر هم درباره تحریم‌های امریکا گفت: این تحریم‌ها در قیاس با تحریم‌های گذشته امریکا علیه ایران، جدید نیست و «چیزی تغییر نکرده‌است». جیمز لاندیل در بخشی از این گزارش گفت: «ما برای فیلمبرداری به بازار بزرگ در تهران آمدیم، همانطور که می‌بینید، تجارت سر پا و سرزنده است، واقعاً همه چیز هست، همه در حال فروش هر آنچه فروشنده‌اش هستند، از قبیل فرش و زیورآلات ارزان و بدلیجات می‌باشند. اینجا به نظر می‌رسد که تجارت در حال رونق گرفتن است و شما نخواهید فهمید که این بخش از جهان تحت شدیدترین تحریم‌های امریکا قرار دارد».

وی افزود: «البته اگر شما بیرون از این بازار (بازار بزرگ تهران) را نگاه و با تاجران صحبت کنید، شاهد برخی نگرانی‌ها خواهید بود».

یکی از ایرانی‌ها در پاسخ به سؤال خبرنگار انگلیسی درباره این نگرانی‌ها گفت: «تجارت من در حال حاضر، سرعت کمتری از قبل دارد، اما اگر تحریم‌ها وجود نداشت، سرعت تجارت من بیشتر می‌شد». خبرنگار «بی‌بی‌سی» در ادامه گزارش خود از بازار تهران افزود: «به طور خاص فروشندگان فرش می‌دانند، مقادیر قابل توجهی از صادرات محصولات آنها به خارج از کشور، سخت‌تر خواهد شد. افراد دیگری هم هستند که درباره نوسانات نرخ ارز نگرانی دارند، ارز ریال در اینجا بالا و پایین می‌رود و این سبب نگرانی‌های واقعاً زیادی می‌شود».

یکی از فروشندگان و فعالان فرش به این خبرنگار غربی گفت: «با توجه به تحریم‌ها، بهای (کالاها) تغییر می‌کنند و قیمت‌ها بالا می‌روند. ارزش تومان در حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد نوسان پیدا کرده است». جیمز لاندیل درباره مشاهدات و گفت‌وگوهایش با مردم ایران گفت: «اگر شما از مردم اینجا سؤال کنید، شما چقدر درباره (تحریم‌های امریکا و اثراتش) نگرانی دارید؟ آنها در حالی که به نشانه ناچیز شمردن تحریم‌ها شانه‌شان را تکان می‌دهند، در پاسخ می‌گویند که «می‌دانید موضوع چیست، ما قبلا هم از تحریم‌ها نجات یافتیم و احتمالاً باز هم نجات خواهیم یافت». یک شهروند ایرانی به خبرنگار بی‌بی‌سی گفت: «اگر شما به اقتصاد ایران نگاه بکنید، ما در حال حاضر همه چیز تولید می‌کنیم و چیزهای زیادی را هم صادر می‌کنیم. ما خودمان نیازهایمان را برطرف می‌کنیم». جیمز لاندیل در آخر گزارش خود می‌گوید: «در اینجا (در ایران) نوعی انعطاف‌پذیری و توانمندی توأم با خونسردی وجود دارد و مردم آنقدرها هم نگران نیستند. آنها قدری دلواپس هستند، اما آنقدر هم نگران نیستند».

انتشار این گزارش در حالی صورت گرفته که هفته گذشته خبرنگار شبکه «الجزیره انگلیسی» مستقر در تهران هم درباره «عزم ایران و چین» برای عبور از فشارهای ضد ایرانی امریکا و «زمستان تحریم‌ها» گزارشی منتشر کرده بود.

■ **اشکالات قابل حل وجود دارد**

در پایان باید عنوان داشت که اقتصاد ایران از تک‌محصولی‌بودن خارج شده‌است و به یک اقتصاد تحریم‌ناپذیر تبدیل شده‌است یا حداقل تحریم‌های پیشین نمی‌تواند برای اقتصاد مشکلات جدی ایجاد کند، اما این نقد هم وجود دارد که اشکالات فنی و ساختاری در اقتصاد وجود دارد که با برطرف کردن آن می‌توان به رکود تورمی فائق آمد و اثرات تحریم را به حداقل ممکن رساند.

مسکن

کدام منطقه تهران پیشتاز تورم در بازار مسکن است؟

منطقه ۵ تهران که همواره بالاترین میزان معاملات و رشد قیمت مسکن را به خود اختصاص داده، در تحولات تورمی بازار مسکن نقش اصلی را ایفا می‌کند.

به گزارش «ایسنا»، روند قیمت مسکن در منطقه ۵ تهران طی ماه‌های اخیر حاکی از رشد متداوم ماهانه است و باوجود اینکه گران‌ترین منطقه تهران محسوب نمی‌شود، رشد آن همواره بالاتر از میانگین شهر تهران بوده است. منطقه ۵ در مهرماه امسال ۱۰۵ درصد افزایش قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل را تجربه کرد و این در حالی است که متوسط رشد قیمت مسکن شهر تهران ۸۳ درصد بود. در هفت ماهه امسال منطقه ۵ به ترتیب ۴۷، ۵۳، ۶۳، ۷۲، ۸۲، ۹۲ و ۱۰۵ درصد افزایش قیمت را تجربه کرده‌است. این در حالی است که رشد قیمت این منطقه منجر به کاهش معاملات آن نشده است؛ به طور مثال سهم معاملات این منطقه از ۱۳ درصد در شهریورماه به ۱۵ درصد در مهرماه رسیده که علت اصلی آن به تقاضای سفته بازانه و خرید به قصد سرمایه‌گذاری مربوط می‌شود. طبق بررسی‌ها محله‌های اکباتان، آپادانا و پونک در منطقه ۵، فرمانیه در منطقه ۱، سعادت آباد در منطقه ۲، نیاوران در منطقه ۱، گیشا در منطقه ۲ و ستارخان و مرزداران در منطقه ۵ به ترتیب محبوب‌ترین محله‌های شهر تهران محسوب می‌شوند.

قیمت مسکن در شهر تهران به طور کامل از توان متقاضیان واقعی خارج شده‌است. قیمت‌ها ۸۳ درصد افزایش یافته و این در حالی است که معاملات ۳۲ درصد کاهش یافته‌است. در شرایط کنونی برخی معتقدند سقف تسهیلات ۱۶۰ میلیون تومانی خرید مسکن دیگر جوابگو نیست و این رقم باید افزایش یابد. در این زمینه رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرده که مطالعاتی را برای اصلاح تسهیلات مسکن در دستور کار قرار داده‌است. اما در خصوص پیش‌بینی وضعیت آینده بازار مسکن، کارشناسان معتقدند که بازار مسکن با توجه به سرعت رشد تورم آن در نیمه دوم سال آینده وارد رکود خواهد شد. از سوی دیگر کاهش قیمت دلار باعث شده بعضی کارشناسان پیش‌بینی کاهش تا ۳۰ درصدی قیمت مسکن در پایان سال جاری را ارائه کنند، اما تجربه نشان داده قیمت اسمی مسکن هیچ‌گاه کاهش نیافته، بلکه با توجه به جهش‌های ادواری وارد رکود شده و سپس توان تقاضا متناسب با قیمت‌ها اصلاح شده‌است.

علیم یارمحمدی، عضو هیئت رئیسه کمیسیون عمران مجلس می‌گوید: کاهش قیمت مسکن در ماه‌های آتی بسیار ضعیف و غیرممکن است. اقتصاد ایران همواره افزایش قیمت‌ها را تجربه کرده و به نظر نمی‌رسد که قیمت مسکن نیز از این موضوع مستثنی باشد. بهترین سیاست و راهکار، محدود کردن تلاطمات نرخ بازار مسکن و ثابت نگهداشتن قیمت در شرایط کنونی است. پس از آن می‌توان با اعمال سیاست‌های مالی فضا را برای افزایش توان خانوارها جدید خرید مسکن فراهم کرد.

همچنین رئیس اتحادیه مشاوران املاک تهران می‌گوید: به اعتقاد من هر نوع اظهارنظر در خصوص کاهش یا افزایش قیمت مسکن به نفع مردم نیست. اگر قیمت مسکن کاهش یابد، ما آن را به فال نیک می‌گیریم، اما کسانی که چنین مطالبی را مطرح می‌کنند، باید این موضوع را هم در نظر بگیرند که بازار مسکن تابع عرضه و تقاضا است، در عین حال از بازارهای ارز، طلا، بورس، حامل‌های انرژی و برنامه‌های وزارت راه و شهرسازی در حوزه تولید و عرضه مسکن تأثیر می‌پذیرد.

به گفته مصطفی‌قلی خسروی، اگر برنامه‌های وزیر جدید راه و شهرسازی مؤثر بیفتد، می‌توان انتظار داشت بازار مسکن در ریل مناسبی قرار گیرد و عرضه و تقاضا به تعادل برسد.

به گزارش «ایسنا»، بر اساس اعلام بانک مرکزی از تحولات بازار مسکن شهر تهران در مهر ماه ۱۳۹۷ متوسط قیمت خرید و فروش یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران ۸۶/۱ میلیون ریال است که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۶/۴ و ۸۳/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین تعداد معاملات آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران در مهرماه سال ۱۳۹۷ به ۹/۴ هزار واحد مسکونی رسید که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۹/۵ و ۳۲/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. شرایط موجود حاکی از آن است که بازار مسکن به سمت رکود تورمی پیش می‌رود و با توجه به رشد ۲۵۰ درصدی دلار و ۲۳۷ درصدی سکه، خود را با آن تطبیق می‌دهد. البته کارشناسان معتقدند مسکن ظرفیت رشد بیش از این را دارد و هرچه قیمت آن بالاتر برود، رکودش عمیق‌تر می‌شود؛ با این وجود، آمار گویای آن است که به دلیل انتظارات تورمی، قیمت اسمی مسکن در مسیر صعود قرار دارد.

خبر

اتفاقات عجیب در بازار لوازم خانگی

بازار لوازم خانگی روزهای عجیبی را می‌گذراند؛ از بالارفتن قیمت دلار تا ممنوعیت واردات؛ ماجرایی که باعث شده قیمت لوازم‌خانگی به نسبت پارسال چندبرابر شود؛ جالب اینجاست که کسبه این بازار می‌گویند افزایش قیمت لوازم خانگی ایرانی به‌مراتب بیشتر از خارجی‌هاست.

به گزارش «تسنیم»، اتفاقاتی که در چند ماه گذشته در اقتصاد ایران رخ داد، باعث شد تا نه‌تنها بازار دچار تکانه و افت و خیز شود، بلکه اتفاقاتی را رقم زد که برای خیلی‌ها چندان منطقی به نظر نمی‌رسد؛ یکی از این اتفاقات در بازار لوازم خانگی افتاد؛ آنجایی که به گفته برخی از فروشندگان لوازم خانگی در بازار، رشد قیمتی لوازم خانگی ایرانی که قطعاً تأثیر ارز در قیمت‌گذاری آن به مراتب کمتر از لوازم خانگی خارجی وارداتی است، بیشتر از قیمت لوازم خانگی خارجی است.

بازار امین حضور را شاید بتوان بازار اصلی لوازم خانگی در تهران نامید؛ بازاری که نوسانات قیمت ارز در ماه‌های اخیر و ممنوعیت واردات لوازم خانگی در کشور از اوایل سال جاری، قیمت لوازم خانگی را به شدت تحت‌تأثیر قرار داده تا جایی که برخی از مغازه‌داران و کسبه این بازار مدعی‌اند به‌واسطه افزایش قیمت لوازم خانگی و کاهش قدرت خرید مردم از یک سو و از سوی دیگر نبود کالا به دلیل ممنوعیت واردات، بازار لوازم خانگی به قدری کساد و راکد شده که تعداد قابل‌توجهی از مغازه‌دارها و حتی نمایندگی‌های لوازم خانگی در سه راه امین حضور مجبور به بستن مغازه‌های خود شده‌اند. این موضوع را خیلی از کسبه این بازار می‌گویند و یکی‌یکی آدرس مغازه‌هایی را که در همین مدت بسته‌اند، نشان می‌دهد؛ از نمایندگی بزرگ بوش تا مغازه‌های کوچک‌تر که نتوانسته‌اند در این وضعیت دوام بیاورند. یکی یکی پاسخ‌هایی را نشان می‌دهند که فقط مغازه‌های جلویی آنها باز است و مابقی بسته شده و در این شرایط وضعیت کاسب‌هایی که مغازه‌هایشان اجاره است، از همه بدتر.

یکی از نمایندگی‌های فروش لوازم خانگی خارجی می‌گوید: اوضاع بازار لوازم خانگی به قدری خراب است که مشتری‌های ما به دلیل نوسانات قیمتی و به‌خاطر کاهش توان خرید، تمایلی به خرید ندارند؛ مثلاً ماشین لباسشویی را در همین مدت از ۳ میلیون تومان به ۷ میلیون تومان رسید یا بفروشیم. یا ظرفشویی که تا یک ماه پیش ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بود، الان ۹ میلیون قیمت خورده‌است. خب در این شرایط اوضاع ما چطور باید باشد؟ بیشتر از ۱۰ روز است که ما هیچ جنسی را فاکتور نکردیم. او می‌گوید: این وضعیت برای ما هم عذاب‌آور است، چون ۸۰ درصد مشتری‌های ما خانواده‌هایی هستند که برای تأمین جهیزیه و لوازم اولیه زندگی‌شان به بازار آمده‌اند، ولی وقتی قیمت‌ها را می‌بینند، دست خالی از مغازه بیرون می‌روند؛ جالب اینجاست که اغلب تصور می‌کنند مغازه‌دارها قیمت را بالا می‌برند و می‌گویند چطور وقتی قیمت دلار بالا می‌رود، شما قیمت‌ها را بالا می‌برید، ولی حالا که پایین آمده، قیمت‌ها کم نمی‌شود؟ در حالی که در بازار لوازم خانگی خارجی، عمده افزایش قیمت‌ها به دلیل ممنوعیت واردات لوازم خانگی و نبود جنس در بازار است. الان فروشنده‌ای که جنس خارجی می‌فروشد، موجودی انبارش را می‌فروشد؛ برای همین هم هست که نه‌تنها قیمت یک جنس از یک برند در تهران و شهرستان متفاوت است، بلکه در همین بازار هم مغازه به مغازه، قیمت یک جنس متفاوت است.

آغاز ثبت‌نام کارت سوخت از امروز

ثبت‌نام مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت سوخت از امروز ساعت ۸ به‌صورت الکترونیکی در سامانه خدمات دولت همراه و اپلیکیشن خدمات دولت آغاز می‌شود.

به گزارش «ایسنا»، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد ثبت‌نام مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت سوخت از فردا ساعت ۸ به‌صورت الکترونیکی در سامانه خدمات دولت همراه به نشانی www.mob.gov.ir و اپلیکیشن خدمات دولت همراه، با نصب آن در گوشی‌های هوشمند تلفن همراه در دسترس عموم قرار می‌گیرد. در این اطلاعیه آمده‌است: ورود به سامانه‌های اینترنتی براساس آخرین رقم شماره سمت راست تلفن همراه مالکان خودرو، انجام و از فردا با شماره ۹ آغاز می‌شود. در هیچ یک از مراحل ثبت‌نام چه به‌صورت حضوری در دفاتر پلیس +۱۰ و چه به‌صورت اینترنتی، نیازی به ارائه رمزهای کارت‌های بانکی نیست. بر اساس این گزارش، این شرکت پیش از این، از قطعی شدن بازگشت کارت سوخت خبر داد و ضرب‌الاجل ۲۱ روزه‌ای را از سوم تا ۲۴ آذرماه برای ثبت‌نام کارت سوخت المثنی برای مالکانی که فاقد کارت سوخت هستند، تعیین کرده‌بود. به‌طور کلی سه روش را برای ثبت‌نام کارت سوخت المثنی معرفی شده‌است؛ روش نخست ثبت‌نام مالکان خودرو یا موتورسیکلت فاقد کارت سوخت با مراجعه حضوری به دفاتر پلیس+۱۰ بود که از شنبه ۳ آذرماه با ارائه مدارک لازم طبق ضوابط جاری آغاز شد.

روش دوم مراجعه به سامانه خدمات دولت همراه به نشانی www.mob.gov.ir و ورود به گزینه درخواست کارت سوخت‌المثنی و ثبت اطلاعات است که این سامانه از ۵ آذرماه در دسترس عموم قرار می‌گیرد و ثبت اطلاعات در این سامانه رایگان است. روش سوم نیز دریافت و نصب رایگان اپلیکیشن خدمات دولت همراه و ورود به گزینه درخواست کارت سوخت المثنی از فرداست. نسخه‌های Android و IOS این اپلیکیشن از چهار منبع قابل دریافت است:

- ■ سامانه خدمات همراه دولت (mob.gov.ir)
- ■ ایران اپس (iranapps.ir)
- ■ کافه بازار (cafebazaar.ir)
- ■ اپ استور (appstore.ir)

بر اساس این گزارش، خودروهای نو شماره، دارای کارت سوخت بوده و کافی است مالکان آنها برای دریافت کارت سوخت خود به دفاتر پست مراجعه کنند.

نرخ تورم سالانه به ۱۵/۶ درصد رسید

براساس گزارش مرکز آمار، در آبان ماه ۱۳۹۷ درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل ۹/۳۴ درصد می‌باشد و نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به آبان ماه ۱۳۹۷ به ۱۵/۶ درصد رسید.

به گزارش مرکز آمار ایران، شاخص قیمت کل برای خانوارهای شهری کشور در آبان ماه ۱۳۹۷ به عدد ۱۴۷/۳ رسید که نسبت به ماه قبل ۶/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. درصد تغییر شاخص کل برای خانوارهای شهری کشور نسبت به ماه قبل ۵/۳۴ درصد است که نسبت به ماه قبل (۴/۳۲درصد) ۱/۲ واحد درصد افزایش داشته است. در آبان ماه ۱۳۹۷ عدد شاخص کل به ۱۴۷/۸ رسید که نسبت به ماه قبل ۶/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این ماه درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳۴/۹درصد می‌باشد؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین ۳۴/۹درصد بیشتر از آبان ۱۳۹۶ برای خرید یک «مجموعه کالا و خدمات یکسان» هزینه کردند که نسبت به این اطلاع در ماه قبل (۳۲/۸ درصد) ۱/۲ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به آبان ماه ۱۳۹۷ به ۶/۱۵ درصد رسید که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل (۱۳/۴ درصد) ۲/۲ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. شاخص قیمت در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» نسبت به ماه قبل ۴/۱ درصد و در گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» ۲درصد افزایش نشان می‌دهد. درصد تغییرات قیمت در ماه جاری نسبت به آبان ماه ۱۳۹۶ برای این دو گروه به ترتیب ۳/۵۰ و ۲۹درصد می‌باشد. شاخص قیمت کل برای خانوارهای شهری کشور در آبان ماه ۱۳۹۷ به عدد ۱۴۷/۳ رسید که نسبت به ماه قبل ۶/۲درصد افزایش نشان می‌دهد. درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳۴/۵ درصد است که نسبت به ماه قبل (۳۲/۴ درصد) ۱/۲ واحد درصد افزایش داشته است.